

Nro. 31.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Aprilisnek 18-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Béts.

Lefzen e' háboru, vagy nem leszen? — Fele-
letül szolgálhat az ily módon tudakozódóknak a'
Bétsi Udv. Ujjságban szóról-szóra e'-képpen olvas-
tató Artikulus — „

„Hadi Történetek.

„Minekutánna az Olofz országban holzfzason
tartott kemény és kedvetlen idő, a' folyó hónap-
nak kezdetétől fogva mértékletesebbé és a' hadi
munkáknak folytatásokra alkalmasabbá kezdett
volna lenni, az *Olofz* országban komandérozó Ge-

H h

nerál *Melas* a' Császári Királyi seregeknek a' Génuai tenger partokra való elő nyomulásokat meghatározta, és ezen végre a' tábornak nagyobb részét *Aqui* mellé ölfzfe gyűlytötte, a' honnét a' későbbi u. m. 5-dik Apríli si tudósítások szerént a' *Cairói* fő hadi szállásról, *Carcare*, *Malere*, *Cadibona*, és *Monte Ajuto* felé elő rukkóltatta. Innét tehát, közelébről további tudósításokat lehet várni. “

* * *

A' Princz *Conde*' feregének, a' mely a' Campo Formiói békeffég után *Orosz* Császáfi szolgálatra és zsoldra lépett volt, el özlattatását, az ujjabb tudósítások szerént tsak úgy kell érteni, hogy az *Orosz* Birodalomba nem tér mostanában ezen sereg viszfzá, és nem is *Orosz* zsoldonn lesz en ez után: minthogy az *Orosz* Császár, minden kegyelmességeinek ezen sereghez való mutatása mellett, meg engedte neki, hogy Anglus zsoldra mehesfen által, meg hagyván mind azon által nekik a' monturjokat, lovakot ágyukat, hadi készületeket, a' zázslón kívül. — Nyoltz esztendőkre vagy on Anglia és a' *Conde* serege között a' Capituláció határozatva, még pedig olyan fel-tétel alatt, hogy ha Anglia 8 esztendők után ezen sereget a' maga szolgálatjából el botsátándja, a' meghatároztatott zsoldot még azon túl is 3 esztendőkig fizesse neki.

A' Palatinatusi Valosztó Fejedelemnek a' maga tartományaihoz intézett proclámatziója, a' melyben az insurrectziót nyomja sziveikbe a' Rendeknek, nyomos kifejezéseket foglal magába: —

„Kéntelenítettett magunk' védelmezése, *úgy mond*, ezen rékrutázásnak a' célja; melyre nézve ezen seregeink nem is fognak a' haza' határjainn kívül rukkólhi. A' hazának védelmezése, a' leg fontosabb köteleffég: sem valamely magános tagnak ezen

Státusban, sem annyival is inkább valamely Közönségnek, meg nem engedi a' molteni kéntelen szükség, hogy magát a' költsönös és közönséges fejedelem alóll ki vonnya; egyik rend is-ki-nem vétettetik; a' főbbek, mint az alatonabbak, a' gazdagok mint a' szegények, rövid szokkal mind azok a' 18 és 30 elztendők között lévő idejü nőtelen férjfi fiatalok, a' kik a' fegyverhordozásra alkalmasok, hadi szolgálatot tenni köte eztetnek. Tsak a' tanítottói, papi, 's még némely más néhány személyek vétettetnek-ki. A' 'Sidók és Mennonisták, vagy magok helyett rekrutákat tartoznak állítani, vagy a' pénzt tartoznak le-tenni. Ez a' katonai szolgálat, 6 elztendőkre határoztatott."

Nagy Britannia.

A' *Chouans* hadnak rosz kimeneteléről és az azt okozott környülállásokról egy Frantzia levél olvassatik a' Londoni Ujjságokban, melyben ezek a' szavak is elő fordulnak: —

„A' Frantzia partok körül való jel-adások, a' melyek szerént az oda ki-rendeitetett legítő feregeknek és hajós csoportoknak igaztattatni kellett volna, Londonban reguláztattak: az azokról szóló le-írások (*Charták*) pedig, *Georges* és *Bourmont* Chouans-Vezérek' kezeikbe küldettettek, a' kik azokat a' több vezérekkel nem közlötték. A' hajók azonközben a' partok felé közelgetvén, több helyekenn jelt adtanak: de senki nem felelt nékiek vízfzjá. General *Chatillon* tsak 1200 font puska-porral fogott hozzá a' tsatázáshoz: minden hadi készülétek a' *Georges*' és *Bourmont* részeiken valókhöz hordattattak, a' kikkel t. i. vólt az egyet-értés. Ily módon némelyek igen sok, mások igen keves készüléket kaphattak. Mikor az e'-félékért a' vezérek közzül némelyek panaszolkodni kezdettenek volna, meg-határoztatott, hogy a' Frantzia *Chouans* földönn egy Congress tartattassék:

Hogy a' hadi munka nagyobb meg egyezéssel folytathasson, egy *Generalissimusnak* neveztetése projectaltatott. Némelyek által *Georges*, mások által pedig *Pishegrü* javasoltatott Generálissimusnak. Végezetre meg határoztatott, hogy az utólsót kínálják meg. Ez az egyenetlenség, azon szempillantásban, a' mikor *Bonaparte* a' maga legnagyobb erejét mozdította a' Chouánok ellen, Anglia pedig segítséget szállított nékiek, nyughatatlanságot gerjesztett Londonban. Azonban L—x Ur küldtetett hozzánk olyan telyes hatalommal, hogy Generálisokat is tetessen és le-tehessen. Békételesség nézett-ki mindeneknek szemeikből. *Scepaux* Generális Urnak kedve el-menvén, maga is el-útazott békelesség kötni, a' mely szerezte minden jószágait vilzizá nyerhesse. Az ő el-állása nevelte a' Chouánok között a' zürzavart. Az után *Bourmont* és *Georges* is a' *Scepaux*' példáját követték. Csak az egy *Frotte* maradott mind végig hiv a' köz ügy mellett.

Az Angliai Országoló-szék azt végezte, hogy a' tavaly őszi *Hollandiai* expedízió' alkalmas-ságával el-véteztett Hollandus hadi hajóknak ár-rókból, a' *Londonban* lakó *Hollandiai* Helytartói Ház fizetteffék.

Frantzia Ország.

Itt mintha a' Státus' inségei a' leg nagyobb gondolatlanfággal el-felejtettek volna, a' *Bonapartéval* való táborba-menete nek kívánása egész egy ragadó nyavajává vált a' *Párisi* fiatalokban, a' kik mindenek felett azzal az igérettel ingereltettek-fel az önként való katonáskodásra, hogy a' reguláris katonák közzé osztatni telyességgel nem fognak, és a' fő Consullal együtt nékiek istelyes szabadságok leszen a' táborozásnak oda hagyására. E' mellett magoknak és lovaiknak eledele, sőt a' ki úgy fogja kívánni, zsöldja is ki fog jár-

ni. Az olyan Volontérok, a' kik magok fognak ruházatot készíttetni magoknak, különös tsopor- tot formálnak; egy Hufzár-lovat egy fekete pa- lizomantos mentét, kék mejre valót (*laiblit*), ma- gyar-nadrágot, és piross tsizmát tartoznak szerez- ni magoknak. Mihelyest valamely városban 30 vagy 50 ilyen le-írt Volontér kézzen lezzen, azonnal *Dijon* felé vezéreltetik egy tífzt által.

Mikor a' *Párisi* volt Komendáns (már most Státus-Tanátsos) Gen. *Lefebvre*, a' Párisi fiatalo- kat a' fel-kelesre buzdítani akarta, így szólott hozzájuk: — „Siesfletek, hogy a' győzedelm' gyermekei lehessetek; majd ki fogytok az időből; éppen most vagyon a' győzedelmi kofzoruknak aratásfok.“

„*Lucian Bonaparte* pedig ilyen szavakkal botsátot- ta-el Párisból a' Præfectusokat a' magok Departa- mentomaikbá: „Ha a' békelesség' szava, *ugymond*, most már éppen olyan hathatós, mint a' *Giljotin* volt a' maga idejében, miért ne élénk mi inkább ez- zel, holott ez a' tsendellégre és bátorságra nézve is sokkal jobb eszkösz az elsőnél. A' Præfectus Hazafiak tehát, azonn igyekezzenek, hogy mindent, a' mi a' népnek terhelletésére szolgálhat, mennél szelidebb hangonn adjanak elő; és mind azoknak, a' kiknek a' revoluzió könyvezésre juttatta szemei- ket, azd terjeszszék elejikkbe, hogy a' mostani Or- szágló-szék az ő inségeiknek kebelikből emelte-fel magát, tsak azért, hogy az ő könyvtsepjeiket meg- szárosztsza, könyhullatásaiknak kút-fejeit ki apasz- sza, és mindent, a' mi tsak vizsgálza, szerez- hetetlenül el nem vezett, nekik helyre hozzon. Juttassák eszükbe ellenben egyfzersmind azoknak, a' kikre az ujj időkben a' szerezense mosolygó áb- rázattal tekintett, hogy a' szerezentsének ajándé- kai tsak a' jó tételek által nemelíttethetnek meg, és nyerhetnek botsánatot az ő vakmerőségeinek. Ne légyenek (t. i. a' Præfectusok) revoluziósz embe- rek; és meg ne szenvedjék, hogy ő előttök azok-

nak az embereknek neveik emlegetteffenek, a' kik alatt ez vagy amaz párt a' másikat üdözte; az e'-féléket csak azon szíren'sétlen környülállások közzé kelletik ez után számlálni, a' melyektől egy revoluziós Státus is soha ment nem lehet.

Olosz Ország.

Paviából: — „

„Itt következnek három Akták, a' melyek a' *Fontanabuonai* insurrectzió' folyamatjának további világosítását magokba foglalják. Ezek néhány *Olofz* és *Frantzia* levelekben jöttek - ki ezen napokban. Egyike ezeknek a' *Massena* fő vezér' proclamatioja a' *Fontanabuonai* térségek' lakosaihoz, a' mely *Martzius*' 7-dikénn költ, t. i. éppen azon napon, a' melyenn a' az ezen mezei lakosok ellen ki-küldetett *Frantzia* katonák; *totaliter* meg verettettek; a' másika, a' *Fontanabuonai* lakosok' nevében *Mártz.* 9-dikénn költ felelet fő vezér *Massenához*; a' harmadik az *Insurgensek*' vezérjének *Leveroninak* az ő vezérsege alatt lévőkhöz intézett *Proclamatziója*, a' mely *Martzius*' 10-dikénn költ. Mind ezek, így következnek egymásután a' lehető rövidséggel: — „

„*Az Olofz Országi Seregnék főquártélyából Génuból, Ventos*' 17-dikén (*Mártz.* 7-dik napján) az egy és meg oszolhatatlan *Frantzia* közönséges-társaságnak 8-dik esztendejében.

Massena Fő-Vezér, a' *Fontanabuonai* térségek lakosihoz, és egyéb *Insurgensek*hez, kik a' napkelet felé eső tenger-meljekeket lakják. — Eddig mérsékeltem magamat, 's a' kegyelmes hajlandóságnak gyenge elzökeivel éltem, a' *Liguriái Respublika*' azon vidékeinek lakossi eránt, a' kik fel-támadtak ellenünk. Első Hirdetsemben ígértet tettem vala, hogy minden el lesz felejtve a' mi történt, 's még biztatást is tettem jövő-dőre, védelem és bátorság eránt; semmit egyebet

nem kívánván, hanem hogy tegyék le a' fel-költ lakosok a' fegyvert. Láttattak is a' pártütés' fejei tsendesedni; a' minthogy magok irtak hozzám; és én emberemet küldöttem el, a' ki által végezhetnék velek; ők azomban reá löttek az én küldöttemre. Ez a' Nemzetek' törvényének megsértése, leg nagyobb mértékre nevelte az ő irtóztató gonofzságokat, mellyért hogy el vegyék méltó büntetések, jelen van az ideje. És már valósággal el is kezdődött a' bolzszuállás. Parantsolatokat adtam ki, hogy fegyveres csoportok induljanak a' pártosok ellen, kik közzül már sokan le is vagynak darabolva, 's négy faluk el vagnak égetve, a' honnét leg-elsöben löttek a' Frantzia katonákra. Illy nyomorúságnak közepette, melyet az álnok lelkü emberek vontak önnön Hazájokra, fel emelem ismét szavamat, és hogy vége szakadjon az inségnek: igérem a' meg történetekről egészszzen való el-felejtkezést, oly feltétel alatt, hogy minden helységek le tegyék mingyár a' fegyvert, 's kezeseket állítsanak, a' kiknél fogva nagyobb bátorsággal lehessen bizni jöendőre az ő ajánlásokhoz. Fontanabuona és mas Kerületek' lakossai! mentsétek meg a' ti vagyontokat, háznépeteket, és önnön magatokat, a' pufztúlástól 's haláltól, és tselekedjétek a' mit kötelességekhez magával. Hanem: úgy az én rendelésem, mellyeket meg-határoztam azon esetre, meg-másolhatatlanok. El pufztittatom tüzzel vassal lakhelyeiteket, és a' ti meg-átalkodtságtoknak tulajdonítsátok végső veszedelmeteket."

Ezen Hirdetményre, így feleltek Fontanabuonából, Mártz. 9-dikén:

„Hazafi Generális!

„A' te második Hirdetményedben, melyet Mártz 7-dikén tevék közönségessé, meg-újítod ismét pafnaszidat, e' szegény Fontanabuonai és más vidékekbéli lakosok ellen, és a' már mindenütt esme-

retes szókásod szerént, meg-újítod fenyegetődzéseidet is, hogy a' zententés által bé baktathasd őket, a' veszedelem' örvényébe. De meg-botsáss, ha szabadon ki-mondjuk, hogy te ezen második Hirdetményeddel sokat ártottál magadnak; még nagyobb gyűlölségre fel-ingerelvén sereged ellen az egész Nemzet' gyűlölségét. Azt mondod Hirdetményedben: *hogy onáhoredet kültötted hozzánk, a' ki által végezhus velünk, és mi reá löttünk a' te Küldöttedre.* Azt senki se' tagadja közzülünk, hogy te, közlötted velünk végső szándékodat; mert érezzük mindnyájan, mint adata légyen azt tudtunkra, sereg szakaszokat indítván el, a' kik, tüzzel és vassal pusztítanak hazánkat, éppen akkor, midőn tsendesesen vártunk tőled irásban vigasztaló választ, azon levelünkre, a' melyet Febr. 10-dikán útasítottunk hozzád. De már az a' leg hamisabb vád, hogy mi löttünk a' te Deputatusodra. Ambár mi egygyűgyü mezőségi lakosok vagyunk: tudjuk mindazáltal mi is, mit kíván a' Nemzetek' szent törvényre, melyet nem lehet meg-rontani; érdemlett betsben tartjuk azt mi is és átkozzuk mind azokat, valakik meg-rontották azt iftentelenül, 's azt itéljük felőlök, hogy nem érdemlik az emberek' társaságában való éleít. Ha a' mi kerülő strázsáink, olly szörnyü gonofzságot követtek volna el, a' melyet te a' Vilag előtt vetfz szemünkre minekünk szemtelenül; mi; azonnalke-ményen meg-büntettük volna a' hünösöket.

„Ezen ragalmazás után, meg-újítod emberi módra hangzó unfolásodat, hogy tegyük le a' fegyvert. Mi józan meg-fontolás után néked azt feleljük, hogy a' fegyver igen jól áll a' mi kezünkben, és hogy igen szükséges az minékünk, a' magunk védelmezésére. A' te katonáid reá vettek egyfzer bennünket, hogy le tettük kezünkből a' fegyvert, 's mindég agyarkodva gondolkozunk visfza ezen tselekedetre: minthogy házainknak erőszakos ki-raboltatása követte a' fegyver le-té.

telt és sok rokonainknak tömlőzre hánytatása 's meg-lövődöttetése. Illy szomorú történetre való visszatekintésünk, okosabbá tett leendőre bennünket. Hogy belfizűállással oly hánykódva fenyegetsz: nem új dolog már előttünk, ez a' te fokott rettentésed' módja; de tudva van egyfzersmind közönségesen az is; hogy minekutána *Usioa* nevű helység' lakosait, fene-vadsággal le öldöfték a' te katonáid, két meg élemedett Papokon kívül, 's két hazatskákön kívül mind elégették a' több épü'eteket: ezen te belfizűállásod, a' miénket is fel-ingerlette, a' te igazságtalan és kegyetlen rendeléseidnek gonofa telyesítői ellen. Azomban tud még, hogy minket meg nem ijesztesz az által, ha katonaságot küldesz ellenünk; sőt erős meghatározással vagyunk; hogy emberéidet, az ebek' dühöflégét meg haladó mérgeledéssel várjuk, és meg-mutatjuk, hogy mi is belfizűt tudunk állani, a' rajtunk el követett belfizűságo-kért, 's kárvallásinkért."

A' 7-diki tsatázás után, melyben a' Frantziák-nak holtakból, sebesekből és el-fogattakból álló veztését 1800-ra teszik az *Olofz* irók, ilyen kifejezésekkel készült Proclamatziót intézett Insurgens vezér *Leveroni* a' *Génuai* vidékekhez:

„Az egek' segedelmével meg-nyöztük végezet-re a' magunk' és az Ilten' ellenségeit. Már most az ő fegyverekkel és munitzióikkal tsatázhatunk; visszavettük azon ragadományokat a' melyeket ők atyánkfiaitól ragadoztanak volt el. Ellenségeink' vére fesszi általa el-pusztított mezeinket, és ebeink híznak az ő el-hullott embereiknek testjeikenn, a' kik mindeneinket fel-prédálták. Barátaink! ha igazánu meg vagyon bennetek az a' bátorság és hazafi tűz, melyet szájaitokban hordoztok, most az ideje, hogy meg-bizonyítsátok. Fordítsátok *Fontanabuona* felé szemeiteket, és meg fogjátok látni az ő meg-verettetéseknak még uj jeleit,

és a' mi Istenről meg-áldatott győzedelmeinknek bizonyosságait. Ott láthatjátok a' hies Gránátérosokat hadi fogságban; láthatjátok azt az egész Bataliont, a' mely a' mi vezedelmeinkkel fel-fuvalkodva kérkedett, elenyészni. Mely könnyen el-üzettetett ez a' maga kemény polztjairól! Fogjátok feyvert! gyertek sietve veőlünk! mi leg elölr fogunk magunk menni. Ne késedel-nezzetek: kü-lömben ellenségeitek ké leszünk; és a' Frantziák sem lesznek barátaitok. Isten ve'etek! Költ a' *Cicagnai* fő hadi Izárlásonn, 10. Mártz. 1800. —
„*Leveroni*, Komendáns.

Ez a' Proklamatió (igy szoll a' Páviai tudósítottó) olyan foganatos volt, hogy a' 37 közönségek, a' melyek előbb feyver fogtanak volt, már most 122-tőre szaparodtak, a' melyek minyájon fel-költének a' Frantziák ellen.

Velentzéből, 11. Apr. — „University Library Cluj

„Az Auftriából és Magyar országból ki felé utazó feyveres seregek, melyek valami 100 ezer fejekre tétettetnek, egy reserva tábor formának, a' mely arra való leszen, hogy a' kezdendő hadakozás alatt segítő csoportokat szolgáltasson a' szükség helyekre.

Amerika.

Az Anglus és Amerikai Országló-székek között utóbbfőz fenn-forgott egyenetlenségek, még nem egészfszen igazítottak el. Az Amerika' részéről való *Commissarius Siegreaves* meg-érkezett Londonba, hogy általa, a' még kérdés és nehézség alatt lévő kívánságai az Amerikai Országló-székek az Angliai Országló-széknél el-igazítottódnak.

A' *Washington* testamentomából a' következőket hirdették-ki az Amerikai Ujjságok: —

„Az én igen szeretett feleségemnek *Márthának* hagyom (ugy mond) minden javaimat, házi kényületeimet, minden Liquorjaimat, és fűszerfűzámimaimat; a' következőket ki-véve, u. m: Az Alexandriai Akadémiának hagyok 4000 thallérokat. Minthogy én örökké sajnálva szemléltém azt, hogy az Amerikai Statusokból az ifjak a' tengereken túl lévő Akadémiákra jární kénytelenítettek, a' melyekben a' republikai és a' mi politikai szabad principiumunkkal meg nem álható tudományokat szivtanak bé (*Angliába* tanultak többire eddig az Amerikaiak), erre való nézt, százszor 50 Font Sterlingeget (valami 50 ezer Forintokat) rendelék, hogy a' *Columbia* nevü Districtusban, a' mely a' mi tartományainknak közepé-tájján esik, egy Universitas építtessék, hóggy a' mi ifjaink minden tartományainkból ide gyülekezvén, magokat a' tudományokban és mesterségeken paléozzák, együtt még ifjai idejében barátságot köllenek, és a' külömb-külobb tartományoknak egymás iránt tulajdonos félelmeiket és hibás elő-ítéletjeiket elvezessék. Továbbá, minthogy én azt a' summát, melyet nékem a' Státus az én hadakozásaim által tett szolgálataimért határozott, soha ki nem vettem, erre való nézt ebből 10,000 thallérokat a' *Liberti-Hall* Akadémiának hagyok *Virginiában*. A' bátyám' két fiainak neveltetésekre hagyom azon 5000 thallérokat, melyeket már ugyan azon tzelra adtam volt nékiek előre köllsön. *Buschroth* *Washtngton* uroka ötsémnek, minden papiroffaimat és könyves-házamat — *Károly* ötsémnek az arany-kopotyus nád-páltzámat, a' mely *Franklin* Doktor barátomról maradott réám — *Washington* *Robert* és *Lorentz* gyerekkori kedves idő-töltőimnek, más két arany kopotyus nád-páltzáimat, és azon néző-tsömet, a' melynek az utolsó háboruban vettem hasznát — az én fegyveres pajtásomnak *Eralknak* az író-almáriumomat — *Lafayette* Generálnak két szép mivü pistolyaimat — két fogor afzszonyaimat.

nak száz-száz thallért érő két gyűrűmet — *Fait fait* Lordnak, egy 3 folio-kötésben lévő és jegyzésekkel megvilágosított *Bibliámat* — az ötunka ötszáz közzül mindeniknek egy-egy kardomat, oly feltétellel, hogy azoknak csak a' haza'-védelmezésében vegyék hasznokat — hagyom örökségül. — „Feleségemnek halála után minden örökös szolgálatban lévő embereim nyerjék viztláz szabadságaikat, az öregek és erőtelenek közzülök tápláltattassanak, 's-az ő gyermekeik az írással és Arithmétrikára tanítottassanak. (Hanem, mint írják, az özvegy Washingtonné mint ezeket a' férjje halála után mingyár mind szabadságba helyeztette). Temetéséről azt rendeltem, hogy minden pompa és temetési oráció nélkül tegyék, bű meg-hidegült testemet a' familiám' kriptájába. “

Török Birodalom.

A' nyughatatlankodók' mozgásaik, és a' ragadozó csoportoknak lármázásaik, még mind tartanak *Rumeliában*. Egy le-tézetett és magát számos haramiák' vezérjékké formált *Bostangi-Bascha*, *Adrianopolis*nak vidékein üzi a' melterséget; ő égette-fel, mint írják, nem régiben azt a' *Burghas* nevű népes mező-várost is, a' mely a' maga fábrikái által híresítette-el magát. Még a' *Chrimiai Khánok*nak is vagyon ezen vidékekenegy maradványok, a' ki a' *Bolhan* vagy *Hærus* hegyeknek egy környékén félszkelvén-meg tanyáját, számos csoportjainak segedelmek által keményen viseli magát az ellene ki-rendeltetve lévő *Siliftriai* 's-más kisebb Bascháknak ellen. A' minap a' volt a' híre, hogy *Bulgáriában* egy tsata' alkalmatosságával elesett volna ez a' rebellis *Khán*, de mint az után ki-világosodott, nem ő maga, hanem alatta-valói közzül esett valaki-el, a' ki igen hasonló hozzá: ő maga 1500 emberrel, *Selvia* és *Tarnova* kö-

zött tartozkodik az ólta, a' hönnet ujj ütkezethoz kézfül.

Elegyes Levelek.

A' *Fontanabuonai* lakosok és Frantziák között a' múlt hónap 7-dikénn történt verekedésről, *Massena* is küldött *Párisba* egy tudósitást.

Hogy az ő tudósítása az *Olofzok'* vezérje *Leveroni* által ki-adatott tudósítástól sokat különbözzék, 's-hogy a' kettőt bajos volna meg-egyeztetni, az ő ellenségi természetekből következik: hanem, hogy a' tsata után 400 Frantzia fogjok, a' Gen *Ott'* hadi szállására *Sestribe* meg-érkeztek, ezt néhány tudositás erőssiti, valamint azt is, hogy Gen. *Massena* az ólta hátrább vonta volna magát; a' mely hátra felé való mozdulás-ra ő kétség kívül egy rélzint az által is fel-inditódhatott, hogy a' Cs. Királyi seregek a' *Bormida'* völgyeinn nagy erővel kezdvén le-felé nyomulni, *Massena*nak is szükségesképpen arra felé kellett centrálni seregeit. Az ő fő hadi szállása körül öfzfze gyült népet 50 ezer emberre, hanem az ellene nyomuló Csáfzári tábort még többre teszik, a' mely, a' mint már a' mostani mozdulásokból láttfzik, ugy fordult néki a' *Massena'* seregének, hogy a' jobb szárnyát, a' mely az *Ott* F. M. Lieutenánt' seregétől és a' *Fontanabuonai* lakosoktól hátulról szorongattatik, egészlizen meg-kerülje, és a' bal szárnyától el-vágja.

Páris, 3 dik Apr. —

„A' fő Coosultól két rendelések jöttek-ki, melyeknek egyike által az eddig volt hadi Minister *Berthier*, a' *Dijoni Observations*-tábor' fő vezérjévé, Ex-Director *Carnot* pedig, a' ki eddig a' katonai mustrák' General-Inspectorja vökt, *Berthier* helyébe hadi Ministerré neveztetett. Ez mingyát akkor bé is esküdt és lépett a' ministerségre:

Berthier pedig 5-dikben készült útnak indulni *Dijon* felé a' táborhoz."

A' fő Consúl ilyen formájú levél mellett ajánlotta *Berthier*nek ezen fő vezétlét: — „A' te katonai tálentomaid, a' melynek ennyi bizonyosságait mutattad, és a' Kormányzéknek benned való bizodalma, tégedet egy tábornak vezérlésére hívják. Te a' mult télenn a' hadi ministeriumot rendbe szedted, és a' tábor' szükségeiről a' lehetőségig gondot viseltél: most már a' hizza, hogy katonáinkat, a' békefélegnek helyre-állítása és a' republikának meg-fundalása végett, ezenn tavaszonn és nyáronn győzedelmeskedni vezéreljed. Vegyed egyfzersmind ezen alkalmatossággal a' Kormányzékttől a' te ministerseggeddel való meg-elégedésnek bizonyosságát is.” — „*Bonaparte*.

Berthier mellé a' Dijoni reserva táborhoz, Murat és Victor, nevezettek Helytartó-Généralisokká.

Barras Ex Director minden bántodás nélkül sétálgat a' *Thuilleries*' kertjében: a' minapi nevezetes Párisi maszkaras bálban pedig Török ruhába öltözve jelent volt meg.

A' *Bonapartétól* Hollandiába különös követséggel küldetett Státus-Tanátsos Marmont, az Amsterdám várossa elölljáróihoz is vitt egy levelet, mely már közönségesen ki-adattatván, egézfzen fel-fedezi az ő küldtetésének tzielját: — „Egész Europa kívánja a' békeféleget (igy szoll *Bonaparte* ezen levélben), és a' Republikának 3 hónapoktól fogva tartó iparkodásai, mind tsak erre tzieloztanak. Nem kell ezen esztendő' végének el jöni addig, míg az emberi német meg nem vigasztaltatik, és a' kereskedés helyre nem állittatik. Én minden készülöteket olyan előre való vigyázással tettem meg, hogy az ezen esztendő béli táborozás, meg-határozó lehessen. Hanem — hogy a' tzielnak elérhetése felöll annál bizonyo-

sabb lehettek, 10 vagy 12 millióból álló rendkívül való segedelem-fundusra volna szükségem: s-az ügyünk közönséges lévén, és közönséges iparkodást kívánván, hozzátok folyamodtam. — Czelomnak el-érhetése végett Marmont Status-Tanátsóft küldöttem el, &c. — „

„Költ *Párisban*, a' Kormányfészék' palotájában Ventos' 17-dikénn (Mártz. 8.), a' Respublika' 8-dik éltendejében. — „Első Consul *Bonaparte*.

Magyar Ország.

Ungvárról: —

FELIX AUSPICIUM

PIO VII. Electo Pontif. Max.

Anno Aeræ Dionys. MDCCC.

Pridiè Idus Mart. —

— Cujus Diei —

Notæ Historico — Characterificæ —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Hæc fuit illa Dies, quâ Lux est reddita coecis *)

— Hæc, prior illa PVRIM, Susanæ prospera Genti, **)

— Hæc Mardocheus fuit exaltatus, ***) at Haman

Proditor, informi lethó; trabe pëndet ab altâ. ****)

Omne felici, tandem Conclave solutum est,
Plaudite jam Patres! felix quos Purpura vestit;
Dicite, Ter Sanctus! Sanctus! Sanctusque perennet,

Abstrusæ Sortis moderator, et Arbiter æquus!
More Sacrô, ante Pedes, jaceat prostrata, Beatos

*) *Matth.* 20.

**) *Esth.* 9. 17.

***) *Esth.* 9. 4. Unde vocatur — *Μαρδοκαιος*
ημερα 2 Macc. c. vlt.

****) *Esth.* 9. 25.

Romulidum devota cohors; Triplicemque Tiaram
Et Claves, rupto tandem venerata silentio
Agmine Concitò, sacro clamore salutet.

Perge Beate Pater! cathedram conscendere
Petri,

Quam Tibi rellequit Peregrinus Apostolus, Ille
Et PIVS et placidus Pater; Et Cognominis hujus
Da monumenta: PIVS sis Septimus Omine, Sis
Rè,

Omine, Nomine, Rè PIVS esto! Scilicet, anne
Te penes Arbitrum est æternæ norma salutis?

Omine, Nomine, Rè Sis PIVS, esto PIVS!

Úgyan Ungvárról —

Melly nagy díszére 's halznára legyenek a' bölt, okos, és vigyázó Tiszt-visclök a' Polgári Társaságnak, örömmel szemléltük a' múlt napokon ezen Tek. Ns. Vármegye Tisztjeiben. Nevezetes példáját adta ennek a' többek között, ezen Ungvári Járásnak néhány ezteendőktől fogva nagy szorgalmatoslágú 's okoslágú Fő Szolga - Birája Tek. Szent Miklósi és Óvári Pongráz Ferentz Ur, Esküdt. Társával Nzts Bánótzty Sándor Urral egyetembe. Úgyan is, az itt körülöttünk lévő Krajnyai nép, ámbár tsak nem leg bárdolatlanabnak 's leg durvábbnak nem ok nélkül tartassék; még is mindazáltal, a' múlt Statutio alkalmatosságával, a' mely fok helyeken, lármason 's veszedelmesen szokott olykor véghez menni; itten az említett Uraknak mérséklettsége, vigyázása 's okoslága által, a' leg tsendesebb módon végezdött; söt nem tsak hanem ezen számos recrútaikat, maga az említett Szolga Biró Ur személyesen Hadi Tisztel együtt, a' leg alkalmatlanabb kemény időben, egélz Eperjesig kísérni méltóztatván, a' mint Trombita és Hegedű szó közt örömmel mentek ki városunkból; úgy az említett tzélra, minden zürzavar nélkül, jó kedvel, mint egy lakodalomra, el vezéreltettek! Éljenek az ilyen Tisztek, 's tiszteltellének, meg érdemlik!